

Előfizetési díj.

Videke postán vagy helyben házhoz hordva

gész évre	16 fr.
félre	8
egyedévre	4
gy. óra helyben	1 fr. 50 kr.

Egyes szám ára 7 kr.

Megjelenik mindennap, az ünnepeket követő napok kivételével.

Szerkesztői szállítás:

Főter 4-ik szám hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

AZ ÉRTÉKESBB CZIKKEK DÍJZATNAK.

Kéziratok nem adnak vissza.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

„KELET”

politikai és közgazdasági napilap

hatodik évfolyama: harmadik évnegyedére.

A „Kelet” előfizetési ára:

Egész évre	16 fr.
Félre	8 fr.
Egyedévre	4
Egy óra	1 fr. 50 kr.

Egyes szám ára 7 kr.

A megrendelések legzélszerűbben postai talványon alólírt könyvkereskedésébe küldendők.

Nyolcz egyszerre beküldött előfizetés után tiszteletpéldánnyal szolgálunk.

STEIN JÁNOS,
a „Kelet” kiadója.

A reichstadi találkozás után.

(Sr.) Az aggodalmak, melyek a monarchia nemzetközi állásához fűződtek, némileg lecsillapodtak. De egészen el nem enyéstek. Ez természetes. Mert mindaz, ami a reichstadi találkozásról napvilágra jött és mindaz, ami azóta eddig történt: csak arról győzt meg, hogy a kelet kérdése most még lokalizálva marad s nem arról, hogy miképpen fog végződni Meggyőződött arról, hogy az orosz cázárdékát akar, de, hogy mi az orosz politika célja, az iránt a legnagyobb bizonytalanságban hagyott. Egyik fél sem vállalt semmiféle kötelezettséget, szabad keze tartott fel magának Oroszország a jövő névé — és így a reichstadi határozatok dilatorius természetűek, melyek bizt. conclusoria és megnyugvásra következtést nem engednek.

Mert, ha Oroszország elismerte azt, hogy a statusquo megváltozása keleten monarchiának érdekeibe ütközik; akkor a szövetségnek értelme az, hogy egyszerűsítandó kötelezze magát arra, hogy oda fog működni, hogy az be ne következik. Mert az ellenség is kész, ha őszinte ismerni azt, hogy valami az ember érdekébe ütközik, de éppen azért, mert ellenség, nem kötelezi magát semmire; egy szövetségestől azonban meg lehet várni, hogy mielőtt felismerte és beismerte, hogy

A „KELET” TÁRCZÁJA.

PERCEMONTI VÁRKASTÉLY.

Regény.

Írta:

SAND GYÖRGY.

Utolsó rész.

XIII.

(Folytatás.)

Elfogadják szerelmét, csak hogy kíváncsiainak fejtsze ki igen nagyon érthetőn, mindengondolkodás nélkül kiteszik őt és családját a legnagyobb botránynak, felhasználják péját . . .

De kedves atyám! . . .
— Te nem! azt tudom, de Jakab bizony jó kora összegig beázott már, azt mondom. Az illető gazdag, majd visszafizeti, őt barátságáról biztosítja mindkét jó barátot, a mellett férjhez megy majd egy harmadikhoz; a többiek lássák, hogyan igazodnak el újakkal. Azt megengedem, hogy egy angy volt, a kivel két órát a mámorító és ta-

valami szövetségesének érdekébe ütközik, azonnal kötelezze magát arra, hogy annak megakadályozására közreműködik.

Azt csak helyeselni lehet, hogy a porta és Szerbia közti háborúra nézve a noninterventio kimondott. Habár szerfelett különösnek tünik fel az, hogy Klek elzárása és a dalmát partok szigorú őrzése éppen a reichstadi találkozás után határozottat el. Mert, ha igaz az, hogy Klek át a közlekedés Törökországnak szerződésé által van biztosítva, akkor annak fenntartása még nem intervencio; míg másfelől a dalmátpartok szigorú őrzése már egy év óta szükséges és Törökországra nézve hasznos rendszabály lett volna; mert ez által a felkelőknek sok segélyforrása lett volna elzárva. És a monarchia határai feletti őrködés oly természetes dolog, hogy meg nem foghatjuk, miért kelle ez iránt most újabb intézkedni, vagy, hogy miért nem akadályoztatott meg már eddig az a sok elelmi, lőpor-, fegyver- és ember-szállítás, mely e határokon át történt.

Szerbia területi integritása biztosítva lón. Ez jó dolog a szerbekre nézve, de nem igen fogja előmozdítani a pacifikációt. Hisz meglehetett volna a hatalmak a biztosítást akkor, mikor a porta, netalán a győzelme esetén megtámadta volna Szerbia integritását. de ha előre biztosítva van ez erről, akkor nem kockáztat semmit, hanem csak nyerhet; és e tekintetben Törökország nagy hátrányban van vele szemben. Mert, ha Szerbia győz, akkor kilitása lehet az okkupációra és annak megtartására is. Mert elismerte ugyan Oroszország, hogy ez a monarchiának érdekeibe ütközik, de nem kötelezte magát arra, hogy megakadályozza, sőt még csak arra sem, hogy pártolni nem fogja. Tehát Szerbia, győzelme esetén, nyerhet több jogot, feloldozhatja magát a tributarius viszony alól, nyerhet területet és Oroszország bizonyára támogatni fogja, ha nem is nyíltan (noha ellenkezőre nem kötelezte magát) de moraliter. Holott ha Szerbia vesz, Törökországnak meg kell állania határai előtt, a felkelőknek meg kell adnia az Andrássy-féle reformokat és talán hadi kárpótlást sem követelhet, mert azt mondják, hogy a belügyi költség, saját alattvalóinak megfizetése — politialis kiadás.

Igy a dolog természetéből foly, hogy Szerbia fel van batoritva a háborúra; mert az által legfeljebb fejedelmét és egy pár ezer ember életét veszti; de nyerhet sokat. Mi sem tartanak helyesnek Szerbiát a porta által confiskálni, de hogy megérdemi a hadisarcot és a tributum felemelését, hogy ne legyen többé kedve Dél-Szláviáról álmodni, az bizonyos; és Európa ér-

deke ez ügyben nem Szerbia elpusztítása; de a dél-szláv birodalom eszméjének, ha nem is kiirtása, de a messzi jövőbe tolása. Mert csak így lesz nyugalom Keleten és csak ez adhat időt a reformok életbeléptetésére és az egészséges átalakulás előkészítésére.

— A reichstadi találkozáson, a „Tagbl.” szerint, az is megállapított, hogy Andrássy fogja elvállalni a közvetítést Anglia és Oroszország közt, a mi akként értendő, hogy egy későbbi megállapodás alkalmával minden keresztény nagyhatalom részt vegyen a török ügyek megállapodásában s Anglia ne panaszkodhassék többé mellőzöttségről. E felfogás kizárja Törökország együtt-tanácskozását, s az esetleges megoldás a keresztény nagyhatalmak által fog reá octroyálatni. Ugyancsak Bécsből jelentik más részről, hogy Anglia sikert ígérő tárgyalásokat folytat Francia- és Olaszországgal az iránt, hogy ne engedessék meg semmiféle további megsértése a párisi szerződésnek.

— Lengyelországban az orosz hivatalos nyelv és jurisdictio tegnap léptetett életbe. A „Czas” az alkalomból így nyilatkozik: „E nap nagy gyásznak napja Oroszországra nézve. Ha Galiciában előbb el volt nyomva a lengyel nyelv, mint most el van nyomva Posenben, Lengyelország legalább össze volt kötve a német nyelv által a művelt világgal. Az orosz nyelv Orosz-Lengyelországot Ázsiává süllyeszt. Mig Európa a szellemileg s nemzetiesség tekintetben fejletlen dél-szlávokkal rokonszenvez. Oroszország azok védnökét játsza: a művelt Lengyelországot a moskoviták irtalmatlanul megsemmisítik.”

A háború.

A török csapatok legközelebb két helyen léptek át szerb területre. Keleten és nyugaton egyaránt állást foglaltak s úgy látszik, két oldalról akarják az offensívát megragadni. A visegrádi török hadosztály 11-én Kondreolunban szerb város közelében szétverte a szerb hadat, mely nagyobbára irreguláris csapatokból állt. Azután magát a várost, támadták meg és romba is lőtték. Tizenhatsz rakéta elelmi- és lőszerral került hatalmukba; a török sereg most a szerb városban körülánczolva magát s az egész nyugat-boszniai török hadsereg valószínűleg innen fogja műveleteit folytatni.

Másrészt a szerb keleti hadsereg sem birta a határt a törökök ellen megvédeni. A csata még tizenharmadikán kezdődött: Lesja-

nin Izvor ellen intézett hatalmas támadást, s a harc lassanként olyan terjedelmet öltött, hogy az egész viddini helyőrség részt vett benne. A szerbek lépésről-lépésre kiszorították a török területtől s a csatát szerb földre tételt át. Roppant véres küzdelmek után a diadal a törökök maradt. Lesjanin az ellenségtől folyton eltérítve, két hidon visszavonult a Timok folyón s egész tűzérsege a győző fél kezébe jutott. Tegnap a törökök újra megkezdették a harcot s erősen hozzáfogtak a jászár bombázásához.

Ily eredmények után nem csoda, hogy mindenütt azt hiszik, hogy a véres tragedia legközelebb befejeztetik. A tőzsden tegnap azon hír volt elterjedve, hogy a diplomacia a fegyverszünet érdekében már megkezdte az actiót.

Lesjanin és Osman pasa csatája a távirati tudósítások szerint (csütörtökön jul. 13-án reggel kezdődött, Lesjanin támadásával. Combinált mozgalom akart az lenni, az északra Wididin felé előnyomuló Becker és Ostoics ezredek dandáira a török csapatok megverésére mielőtt azok befejezhették volna concentrációjukat.

A török területre betörő szerbek ellen négy órai tűzérsegi ütközet után Osman pasa öt ezred nizamot küldött, melyek azonban visszaverettek. (?) Erre Lesjanin a balszárnnyal előnyomult s a török állásokat megveréssel fenyegette. Tizenkét órai ütközet után, melyben egymásután az egész viddini tábor részt vett, a csata szerb területen folytatott (tehát a törökök átkeltek a Timok folyón) s a török győzelem, bár drágán megvásárolva ténynyé vált. Lesjanin erősen üldözve két hidon átmenekült a Timokon, tűzérseget a törökök kezébe hagyva.

A szerb támadás egy belgrádi távirat szerint a Veliki-Izvornál elánczolt török had ellen intéztetett s Horsting őrnagy vezette a szerbeket, kik diadalmasan visszautkák a törököket sánczaik mögé. Hogy azonban a csata rosszul végződött a szerbekre nézve, bizonyítja egy Kalafatból kelt török sürgöny, mely egyszerűen jelenti, hogy „Lesjanin 13-án megtámadta a törökök állásait Izvornál, de véres harc után megveretett. A veszteség mindkét oldalon nagy.”

Másnap, julius 14-én délből távirat érkezett Belgrádba, hogy a törökök bombázzák Zaiczart.

A Montenegró déli határán előfordult harcokról Ragusából, tehát szláv forrásból írják a „Politische Correspondenz” nek jul. 11-dikéről: „Távirati hírek szerint ma hajnalban két nevezetes összeütközés történt a Scutari-tó partján Krucisa és Sefesa helységeiben. A törökök Ibrahim bey vezetése alatt 6000 emberrel birtak, ezek közül 3000 nizam,

— Épen semmit sem feleltem. Nem kívánok Emiláról s titkos érzelmimről, oly emberrel beszélni, kinek magának épen semmi fogalma nincs az emberi érzelmekről.

— Sajnálom, hogy nem találta semmi feleletet szavaira.

— De mondd csak atyám, hiszed-e, hogy Emilia . . .

— Nos tovább! Emilia . . .

— Neki tudni kell arról, hogy barátnője néhány nap óta minden este eltávozik hazulról.

— Lehetetlennek tartom, hogy ne tudjon róla! A vignoletti ház elég nagy kiterjedésű ugyan; de mikor az ember csak kettével lakik benne, az egyik lakó rendszeres távolléte fel kell hogy tünjék a másinak.

— Nives kisasszony azt állítja, hogy Emilia soha sem kérdezősködik e tárgy felől és legkisebb nyugtalanság nem látszik rajta. Hogy lehet ezt kimagyarázni?

— A nagylelkű vendégszeretet gyakorlata által. Olvasd Miette tegnap írott levelét.

Henrik elolvasta a levelet s visszanyújtá nekem. Látom, szót, hogy a kedves, jó gyermek szíve mélyében hibáztatja különczködő barátnőjét. S ebben igaza is van! Ugy találtad, hogy szomorú volt, midőn utoljára találkoztál vele?

— Szomorú? Emilia? az nem, hanem boszus, elégtelen.

— Mari kisasszony eljárásával volt elégtelen?

— Nem, kedves atyám, azt nem mondtam, magamról épen semmit sem szóltam előtte. Az legkevésbé sem érdekelheti Nives kisasszonyt. Mikor akard őt elfogadni?

— Itt házamnál ki van téve annak, hogy mostohaanyjával találkozzék, ki minden áron megérkezhetik, meg kell hogy érkezzék, hogy leányát átvegye.

— Nives asszony most még nem jöhet, betegnek fekszik Párisban.

— Honnét tudod ezt?

— Nives kisasszony kémléti minden lépteit. Nagy mellhurutot kapott, a mint észrejárta Sárst s minden időtázt, kedvező alkalmat keresve, hogy oly tetten kapja a szökevény, mely hasznára váljék gyalázatos szándoka végrehajtásában, de tévútra vezették őt, balul értesítették, semmit sem fedezett fel.

Hirdetési díjak

Hatszor hasznózott garmond sor vagy annál tere 6 kr. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakoribb hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:

Bécsben: Oppelk Alajos Stadt Stubenbastei Nr. 2. (Eckhaus den Wollzeile 36.) Haasenstet et Volger (Wallischgasse 10.) Rad. Mosse Publicistische Bureau Budapest: Haasenstet et Volger hirdetés közv. irodája. Weisz Mór hirdetések felvételi irod. Budapest szervitátor 5. sz. Braun Ede hirdetményi ügynöksége, József utca 10. sz. 1. emelet

Nyilvántartás

garmond sora után 25 kr. fizetendő.

2100 basi-bozuk, 900 redif. A két utolsó mohamedan-albán, tehát kiűző katona. A törökök támadták, de heves ellentállásra találtak. A montenegróiak többnyire falubeliak, Marics kapitány által két csapatra osztva verekedtek. Az első csapat a török tulerő által szorítva, déli 10 órákor a másikkal egyesült s így a csata sokáig ingadozott, de a törökök mindig előnyben voltak. A heves puskaropogás által figyelemztetve végre Gyurovics Masa vajda egy zászlóalj irniczaival megérkezett és ekkor a montenegróiak 3400 emberre szaporodva, támadni kezdtek. Esti 6 órákor a törökök egyes csapatai elkezdették a visszavonulást Mulica faluba nyomban nyomva a montenegróiak által. Egy másik török zászlóalj egy jelenlevő hadigőzre szállt és elpárolgott. A montenegróiak 180 embert vesztettek halottakban s sebesültekben, a törökök veszteségét 300 főre teszik.

De még egy más ponton is volt csata. A Kucci-törzs Montenegró és Albánia között lakik s a montenegrói fejedelmek alattvalója, 1200 harcoképes férfival rendelkezik, kik igen bátrak. A törökök ezek ellen is megkísérették a támadást 500 albánna a Malesia-törzsből és 800 nizammal a podgoritzai táborból. A kucciak több órai lövöldözés és végre öklusa után visszaverték a törököket. A csata késő estig tartott, a veszteség mindkét részen nagy volt.

Szerbiából, (Belgrádból) folyó hó 12 ről írják:

A főváros lakossága nagymérvű nyugtalanságot tanusít, mert a loconicus hivatalos jelentések a háborúról csak csekély felvilágosítást adnak az események menetéről.

Azt tudja mindenki, hogy Csernajeftnek van 43 zászlóalj gyalogsága, 20 század lovassága és 120 ágyúja. Már most azon tüpenkedik mindenki, hogy mit mivel ez a hadsereg? Beszélük, hogy egy dandár Osztóics vezénylete alatt Ak-Palánkából a nagy országúton megindult Viddin felé és hátulról akarja Osman pasát megtámadni. De hát a többi dandárok? Beszélük, hogy Csernajeft mindennap viv harcot a törökökkel, de hivatalos jelentés nincs.

Alimpics seregével sincsenek megelégedve. E haderő 13 zászlóalj, 6 század lovasság és 28 ágyúból áll és ott vesztegeti idejét Bje-lina előtt, hol legfeljebb 6—7000 török van elánczolva. Azzal a biztatással, hogy Bjelina bevételé után már csak Travnikot kell bevenni, hogy a szerb sereg Serajewóig juthasson, senki sem akarja beérni.

A közvélemény aggodalmát lecsillapítandó a hadügyministerium köztesetzi a meglevő hadiszerke kimutatását, mely szerint Szerbiának van 250,000 hátultöltője, 100,000 előlőtője, 28 tábori, 5 hegyi ütege és 25 üteg Lahitte-féle bronz-ágyúja, azonfelül 2.250,000 golyója és 50,000 tűzérővege. Csak hogy a sok puskához nincs arravaló katona és e csekély haderőhöz is rossz a vezénylet.

— Alkalmasint.
— És talán nem is?
— Nem vettem észre, hogy reád is gondolt volna akkor.

— Nives kisasszony pedig azt állítja, hogy Miettenek valami nagy bánatja van.

— És mi okozza azt?

— Én is azt feleltem, hogy nincs reá semmi ok. Miette nem érez szerelmet irántam.

— S azt is hozzá tetted: Én sem érzek iránta.

— Nem, kedves atyám, azt nem mondtam, magamról épen semmit sem szóltam előtte. Az legkevésbé sem érdekelheti Nives kisasszonyt. Mikor akard őt elfogadni?

— Itt házamnál ki van téve annak, hogy mostohaanyjával találkozzék, ki minden áron megérkezhetik, meg kell hogy érkezzék, hogy leányát átvegye.

— Nives asszony most még nem jöhet, betegnek fekszik Párisban.

— Honnét tudod ezt?

— Nives kisasszony kémléti minden lépteit. Nagy mellhurutot kapott, a mint észrejárta Sárst s minden időtázt, kedvező alkalmat keresve, hogy oly tetten kapja a szökevény, mely hasznára váljék gyalázatos szándoka végrehajtásában, de tévútra vezették őt, balul értesítették, semmit sem fedezett fel.

(Folyt. köv.)

A szerbek viddini nagy vereségéről a következő részleteket sűrűnnyik Turnu-Severinből a „Tagpi.”-nek: Tegnap 13-án véres csatározások folytak Viddinél a szerbek és törökök között. D. u. 3 órákor a szerb csapatok, melyek Kosava-, Brasevác- és Soudotnál állottak, s megindították a tüzet a már csatasorban álló törökök ellen. E csatasor Halvadzie és Gyuzova közt fejtett ki. A szerbek elhagyták a gaczkovi s bjuvanováci magaslatokat, mert lövegeik nem hordtak elég meszszi- s eredménytelenül hullottak alá. Heves küzdelem fejlődött ki, s nagy ekkeseréssel harcoltak éjjel. A szerbek vad futásban vonultak vissza, s Bregovonál, Bajacznál és Kosovánál átkeltek a Timokon. A törökök a folyóig ütköztek a megvert ellenséget. A szerbek által megszállva tartott magaslatok mind török kezben vannak. A szerbek szinte 2000 embert, igen sok élelmiszert, lőkészletet és ágyút vesztek.

Osman pasa parancsára Fazyl pasa csapatával s a Florentinben kiszállított erősítéssel átkelt a Timokon, s állítólag annak mellékfolyóig, a Faseniczáig s Czavráig hatolt. A szerbek nem szegültek ellene, hanem délnek Alexinác felé húzódtak vissza. A törökök Brestovácznál a sikon fognak állást foglalni, s ezáltal az utat, mely egyfelől a Morava-völgybe s Alexinácba, s másfelől az ország északi részébe vezet, elfoglalták. Hírlük, hogy a csapatok zöme Viddinből előnyomul, s az egész főhadiszállás néhány napalatt szerb területre tétetik át. Viddinben csak azon küzdelem eredményét várják be, a melyek Novi-Bazárnál készülnek. A törökök átkelése folyónak fenyegetve van, s északra hátrább fog vitetni a szerb főhadiszállás. A nisi török táborban csak erősítéseket várnak meg, hogy aztán döntő támadást juttassanak az alexináci tábor ellen.

Viddini nagy vereségük folytán igen sok szerb katona ment át a határon Romániába. Csak ma, 14-én, 200 szerb érkezett ide, a kiket internáltak. A tiszték sokat beszélnek a török harcmodor embertelenségéről. A törökök állítólag meggyilkolják a foglyokat, s hogy elkerüljék e sorsot, inkább átmennek a határon.

A szerbek tegnap, mint egy magússürgöny jelenti, jelentékeny határsértést követtek el monarchiánk ellenében. Egy csapat nemzetőr Belgrádnál gözhajóra szállt, azon Drenkováig ment, itt a hatóság tiltakozása dacára feltűzött szuronyal keresztülhaladt s Milanovacnál szerb területre lépett. Milanovac Negotintól észak-nyugatra fekszik.

A Viddin körüli harcokról azt sűrűnnyik a „N. W. Tageblatt”-nak szerb forrásból, hogy Fazyl pasa csapatai hét órán át küzdöttek és pedig bámulatos hősiességgel a szerbekkel, de ezek erősítést nyervén a harc folyama alatt, a törökök kénytelenek voltak Viddinig visszavonulni.

Ostojics dandárnok ugyanazon forrás szerint az alexináci csapatok egy részével a Timok-hadsereg közelébe érkezett s az érintkezés a két sereg között állítólag meg van.

A szerbek megtámadták Ada-Kalét Orsovával szemben, a minek következtében az ottani, helyőrség Viddinnél 400 nizzammal szaporítottatt.

Zvornik ostroma céljából Belgrádban ostrom ágyukat szerelnek fel. A szerbek Sipnénél és Tekijánál számos torpedot tartanak késznél. Kis-Zvornik már nincs a szerbek birtokában.

Ama boccheiek, kik Montenegróba akarnak menni, hogy mint önkényesek részt vegyenek a háboruban, valamennyien visszatértek Cattaróba vezetőjükkel, Vojnovits podestával együtt.

A törökök győzelmeiről a montenegrói csapatok fölött a következők újabb részletek érkeztek: Selim pasa hadtestével, mivel Gackót a montenegróiak elfoglalva tartották, visszafelé húzódtak, hogy bevárja az utban levő erősítéseket, s azután támadja meg a graboviczai síkságon a montenegróiakat. Alig hogy a törökök hétfőn a síkságon néhány óráig táboroztak, a montenegróiak két irányból, Gackó és Nevesinje felől, megtámadták őket. Selim pasa 12.000 főből álló csapatát a két irányban előretört montenegróiak ellenében kétfelé osztva állította fel. A törökök igen ügyesen választott hadállása már kezdetben igen nehéz tette a Nevesinje felől a völgybe vonuló montenegróiak helyzetét. Dél felé ütközött össze a síkságon a két csapat. A törökök kartácsai nagy pusztítást tettek a montenegróiak között, úgy, hogy a montenegróiak a dél folyamában hátrálni kezdtek s csakhamar a törökök üldözése következtében vad futásnak eredtek.

Időközben Mostarból és a Velesplannina felől török segélycsapatok érkeztek. A montenegróiak eldobták fegyvereiket, s a hasadékokba menekültek. A magaslatokat azonban már ekkor elfoglalták a törökök, s ezek jól irányított tüze elől csak kevesen menekültek meg. A montenegróiak összes vereségét

nam lehet egy könnyen megállapítani, mert a harez nagy területű területen folyt. A törökök ember-ember elleni harcban is hősiességgel küzdöttek, dacára a montenegróiak dühének, kik késekkel küzdöttek. Átlag 2500 montenegrói maradt a csatatéren. A törökök összesen 400 halottat és sebesültet vesztek. A török csapatok Nevesinje és Brodac körül táboroznak. Általában azt hiszik, hogy a montenegróiak actiója ez által az egész hadjárat folyamára megbénított.

A veliki-izvori táborból. Osman pasa főhadiszállásáról írják a „P. IL.”-nak jul. 10-ikéről:

Az itt táborozó sereg kitűnő, pompás, lelkesült csapatokból áll, melyek ének a türelmetlenségétől a Timokot átlépni. Achmed Ejub marsall főhadiszállásáról jul. 3-án azon rendelet jött, hogy a török Timok-hadseregnek e folyót nem szabad átlépni addig, míg a főhadiszállásról ez iránt külön parancs nem adatik ki.

Senki sem érzi magát szerencsétlenebbnek e rendelet miatt, mint Ferik Osman, ki arra van itélve, hogy közel 20.000 emberével, nevezetesen 13 zászlóalj nizzammal, 11 zászlóalj rediffel, 2 lovasszreddel, 7 táborig, egy begyi és egy mitrailleurse-üteggel tétlenül heverjen, hogy Lesjanin ezredesnek 10.000-nél nem több embere Zajacsárnál Treaváczig puszkálósnyire állítja föl előret, háta mögött pedig a szabadcsapatok Viddinig pusztítanak a sikon. De nem marad hátra neki más, mit várni, míg a serakiet véget vet. Osman pasa főhadiszállása Veliki-Izvorban van, előőrsei a Timok jobb partján állnak, a csapatok főállítása taktikailag igen szilárd s kiterjed a tájon uralkodó posztiokon Vrske-Cukától Izvoron túl. A tartalék a hadiszervonát s a táborig kórház Adlieben van a viddini ut mellett, török területen.

A veliki-izvori tábor csapatai igen jó állapotban vannak, külsejük kitűnő, a legénység általában jól táplált, csupa erős izmos alakok. Ha e katonáknak használható tisztjeik volnának, bármely európai sereggel kiállnának az összehasonlítást. Tisztjeik azonban igen kevesen vannak. A ruházat e seregnél épen nem oly hiányos mint állították, csak a lábbelik állapota nem egészen kielégítő. A fegyvertet jó s feltűnő, hogy a legénység különös kedvvel tisztogatja azt. A lóállomány a lehető legjobb s a lovakkal egy harmada Magyarországból való.

A tábor jó állapotban van s bár senki előtt nem titok, hogy Csernajeft Nis körül némi sikereket vívott ki, mindamellett abban a reményben vannak, hogy majd másképp lesz minden, csak Abdul Kerim pasa lépjen az actióba és valósítsa meg „titkos terveit.”

Karagyorgyevics Péter alkudozása a törökkel. Kostajniczából veszi a „P. C.” a következő érdekes tudósítást:

Karagyorgyevics Péter szerb trónkövetelő nagy nehezen menekült meg a haláltól. Tsorkovác, egy önkéntes csapat parancsnoka hírt vevé, hogy Karagyorgyevics titkos összeköttetésben áll a törökkel. Már jóval előbb gyantították, hogy nem Bosznia felszabadításáért küzd hanem csak a szerb trónra támasztott igényei, érdekében, Tsorkovác megtudta, hogy julius 6-án titkos török küldöttség fog érkezni Karagyorgyevicshez. El is jött négy férfi bosnyák szerb öltözetben, úgy hogy azt lehetett hinni, miként a fölkelőkhez tartoznak. Egy elrejtött bosnyák fölkelő tanúja volt beszélgetésüknek. A törökök rá akarták bérni Karagyorgyevicset, hogy menjen át Szerbiába, s a porta kilátásba helyezé, hogy minden módon segíteni fogja őt. Este az erdőben, az Unna torkolatánál haditanácsot tartott, melyre Tsorkovác csapatának minden vezetőjét meghívta. Tanácskoztak az „árulás” felől, s elhatározták, hogy Karagyorgyevicset másnap hadi törvényszék elé állítandják. Nagy volt azonban megütözöskök, mi dőn másnap sehol sem találták a trónkövetelőt. Karagyorgyevics megszökött a báj, s ellilant. In contumaciam halálra ítélték őt. Minden követője hasonló ítélettel sújtottnak jelentetett ki. A csapat, melynek Karagyorgyevics volt parancsnoka, az ismeretes Ilja Seviset választá vezetőjének.

Az orosz sajtó ma már nyíltan hadat üzen Magyarországnak. A szerb főparancsnok Csernajeft táviratokat küld Oroszországba, melyek azt hírlélik, hogy a török hadseregben osztrák és magyar önkéntesek harezolnak a szlávok ellen s hogy Ausztria-Magyarország a Szavánál csapatokat összpontosít, minek célja nem más lenne, mint Bosznia occupatiója. S ezen hírek mellé a „Russki Mir” című orosz lap a következő érdekes megjegyzéseket csatolja:

„A hosszú orosz türelemnek is meg van a maga mértéke. Orosz hadseregek voltak már Magyarországon s ezek most is találnak utat oda, ha őket arra a pesti szláv-falók kihívó eljárása kényszerítendi. A legnagyobb mérvben óhajtanó lenne, hogy a talányserű tények, a melyeket velünk a délmoravai hadsereg főparancsnoka közöl, Bécsből kellő felvilágosítást nyerjenek s hogy a béke fentartásának érdekében a magyarok gyors turcophil nyargalása egy kissé csendesebb legyen.”

Legujabb.

Berlin, jul. 15. Miután a pétérvári kabinet tudomást vett a vereségekről, melyeket Szerbia minden ponton szenvedett; attól tartván, hogy a háboru folytatása a szerbekre a legnagyobb mértékben vészthozó lehetne Goresakoff jelenleg minden igyekeztét arra fordítja, hogy az északi hatalmakat egy hat heti fegyverszünet kinyerése végett intervencióra bírja. Az erre vonatkozó tárgyalások jelenleg élénk sürgöny-váltások tárgyát képezik az egyes kormányok közt.

Belgrád, jul. 15. Izmailoff ezredes, ki legközelebb Bécsbe utazott, nem tér többi vissza Belgrádba. Baziáról egy belgrádi barátjának levelet írt, melyben oda nyilatkozik, hogy Szerbiában többé nincs mit keresni. Valószínű, hogy Izmailoff orosz rábeszéléseknek engedve hagyta el Belgrádot és Szerbiát. — Egy másik orosz ezredes már régebb idő óta várakozik itt Belgrádban, a nélkül, hogy a neki ígért magas katonai állást megkapta volna.

Zágráb, jul. 15. A bán felett Makanez interpellációjára, melyet ez az ostomálapot tárgyában intézett hozzá. Feleletében kiemelte, hogy Horvátország teljesen loyális magatartása nem adhat okot ily rendkívüli eljárásra. Erre azonban meg volna az ok, ha a kormány bizonyos emberek nézeteit magáévá fogadná. A ház tudomásul vette a bán válaszá, Makanez szintén.

Stagno, jul. 15. Pavlovics Peko és Mussius tegnapelőtt 4000 emberrel Dubrovitzától Oltojáig érkeztek. Ugyanaz nap reggelén a fölkelők Duca és Rantcovesellónál lesből megtámadták a Placka folyóból vízet merítő klei törököket, visszanyomták őket Nepunig, hol igen heves ágyutüz fejtett ki. Három órai küzdelem után a fölkelők Gradera felé visszavonultak. A vereséges mindkét részen igen nagy. A küzdelemben montenegróiak is vettek részt.

Csupria, jul. 14. Az oláh csapatrészek drákoi megbüntetése — az ellenség előtti gyávaság miatt, annál nagyobb ekkeserédest szült az oláh katonák közt, mivel tudva van, hogy babina-glavai ütközetnél a paracsini kerületből szedett egész ezred szerb militia, vezetőjének eleste után, megtámadta a harcban részvételt s haza futott, a nélkül, hogy ezért a mai napig felelősségre vonatott volna.

Viddin, jul. 14. Az iteni tüzérségi parancsnokság ma vett át 550 darab lovat, mint az első szállítmányt Temesvárról, hol egy török bizottság van, mely az ottomán hadsereg számára hálás és igás lovakat vásárol. A török kormány a Temesvárról Schwimmer otani török konzul által közvetített szállítmányokkal annyira meg van elégedve, hogy maga a hadügyminister alkalmat vett megelégedésének külföldi levélben kifejezését adni s új szállítmányokat rendelt meg. A szállítmányok Temesvártól készpénzzel fizetettek.

Belgrád, jul. 15. A Stratimirovics és a fővezér közt fölmerült differentiákra vonatkozó hírek valótlanak. A dolog így áll: Stratimirovics, hogy roppant adósságait kifizethesse, önálló parancsnokságot kért az azzal egybekötött illetékekkel együtt. Mindkettőt megígérték neki, az illetékek azonban kimaradtak s Stratimirovics ezért hagyta csapatát a faképnél. Belgrádba ment, hol részben kielégítették s most már visszatért Alexinácba.

Zimony, jul. 15. Natalia fejedelemné tegnap táviratot kapott a moszkvai szlávkomitétól, mely 3000 rubelt utalványozott a sebesültek ápolására. Az összeget a fejedelemné maga adta át a női segélyegyesületnek.

Belgrád, jul. 15. Alimpics egy 11,500 emberből álló önkéntes sereget szervezett, mely portyázó csapatokra osztva, Boszniát fogja insurgálni Travnikig. Alimpics jelenti, hogy Kis-Zvornik szerb kézben van Nagy-Zvornik bombázása hétfőn fog megkezdetni.

Konstantinápoly, jul. 14. Az egyiptomi csapatok egy része ide érkezett, más részük Salonichinál tétetett partra s vasúton Mitroviczába szállítottak.

Konstantinápoly jul. 14. Bosnia kormányzójának egy távirata jelenti, hogy a törökök Szucsanicza és Novi-Bazár mellett győztek, s hogy Szelim pasa Nevesinje és Gackó közt jelentékeny győzelmet aratott a montenegróiak s a Nevesinjében levő török csapatokkal a közlekedést helyreállította.

Belgrád, jul. 15. A lapok Montenegró ellen mind hevesebben irnak, Nikitát határozottan árulással vádolják. — Zách minden csapatával főttámadásra készül Novi-Bazár ellen.

Zágráb, jul. 15. A keleti zavarok megoldására is Bosnia annexióját tartják ki-kerülhetetlenül szükségesnek; azt állítják, hogy maga Goresakoff is azt javasolta Ausztria-Magyarországnak. — A zágrábi tanulóknak a szerb sereghez való csatlakozásáról szála hír tulzott. Az összes zágrábi tanulók száma nem tesz 300-at.

London, julius 15. A küldöttség foga-

dásinál kijelentette Derby lord, hogy a brit kormány a szigorú semlegesség mellett van, kivéve, ha a barátságos hatalmak a küzdelem végét siettetni akarnák. Anglia csak azért nem fogadta el a berlini memorandumot, mert azt hitte, hogy nem lesz sikere. Anglia a Besika-öbölbe küldte hajóhadát, mert a hatalmak képviselői kíváncsiaknak mondták, hogy a harcban részt nem vevők védelemben részesíttessenek. Francia- és Olaszország nem fognak olyasmit tenni, a mi a béke megzavarását idézné elő; Németországnak nincs közvetlen érdeke Keleten; Anglia az európai háborut a legnagyobb szerencsétlenségnek tartja; Ausztria saját érdekében a békét fentartani óhajti és dacára az Oroszországban létező erős szláv-pártnak, a czár legúszintább barátja a békének. Reichstadtban a non interventio politikája fogadtatott el, mely az összes hatalmak által megkezdett mediátót nem zárja ki.

A németországi conservatív párt alakulása.

Bismarck lapja, a berlini „Nord. Allg. Ztg.” az alább következő felhívást, mint egy oly mozgalom jelét közli, „mely fölötte fontos a nemzeti fejlődés jövőjére.”

A felhívást „német conservatív párt alakítására” vagy huszanötön írták alá és az így hangzik:

„A német birodalom conservatív elemeihez fordulunk a felhívással a nagy, közös célokra vezető egyesült munkára:

1. Mi hazánk kivívott egységét a birodalmi alkotmány alapján nemzeti szellemben megszilárdítani és kibővíteni akarjuk. Akarjuk hogy ezen egység körén belül az egyes államok, tartományok, törzsek jogosult önállósága és sajátlago-sága fenntartassék.

2. Köz- és magánjogunk csaktovább fejlesztését tarthatjuk áldásosnak, mely a valódi és történetileg létező alapokra támaszkodva, számot vet a jelenkor igényeivel és így biztosítja összes politikai, társadalmi és szellemi fejlődésünk állandóságát.

3. Mi politikai téren határozott szult fektetünk állami életünk monarchikus alapjaira és egy erős felsőségi hatalomra. Mi mindenki számára teljes törvényileg biztosított mértékét kívánjuk a polgári szabadságnak és a nemzet hatékony részvételét a törvényhozásban. Mi a tartományban, kerületben, községben önkormányzatot kívánunk, mely nem az általános szavazatjogon alapszik, hanem a nép természetes csoportjain és szerves tagozatain nyugszik.

4. Népünk vallási életét, a keresztény és egyházi intézmények fenntartását, mindennek fölött pedig a confessionális, keresztény népisoklót tartjuk minden egységesség fejlődés alapjának és a legfontosabb biztosítóknak a tömegek növekvő elvadulása és a társadalmi kötelékek felbomlása ellen.

Mi az egyházpolitikai viszályt, mely a liberalismus által, mint cultur-harcz a kereszténység (!) ellen (!) kizsákmányoltatik, szerencsétlenségnek tartjuk a népre és birodalomra nézve és készek vagyunk közreműködni annak befejezésére.

Elismerjük egy részről az állam azon jogát, hogy souverainitása erejénél fogva rendezheti viszonyát az egyházhoz, s az állami hatalmat a római curia ellenesüglő törekvései ellen támogatni fogjuk. De másrésztől nem akarjuk a lelkiismeret kényszerítését, s így az állami törvényhozás tulzássát sem a belső egyházi élet terén. Ez értelemben készek vagyunk a harc folyamában alkotott törvények reviziójára. Ez értelemben közbe fogunk lépni az evangélikus egyház belügyeinek önálló rendezése mellett is.

5. A liberalis theoria szerinti korlátlan szabadsággal szemben a szerzés és forgalom terén rendezett gazdaságon szabadságot akarunk. A gazdaságivtvozástól minden keresetmód egyenlő tekintetbe vételét s a földbirtok, ipar és kézművesség ez idő szerint nem eléggé méltányolt érdekeinek igazságos méltatását. Kívánjuk azért a nagy töképezőnek adott előnyök lassankint eltörlését. Kívánjuk azon súlyos károk helyrehozását, melyek a tulzott gazdasági centralisatió, s a mezőgazdaság és kisipar rendezetlenségének következményei. Különösen kívánjuk a segélyzési hatások és az ipar rendezéséről szóló tvnyeknek a tapasztalás által igazolt revizióját.

6. Kötelességünknek tartjuk a socialisticus tévtanok kihágásainak ellene állni, melyek népünknek mind nagyobbodó részét ellenséges elletetbe hozzák az összes fennálló renddel. Meg vagyunk győződve, hogy az egyéni erő puszta felszabadítása egészséges gazdasági fejlődésre nem vezetethet, s hogy az állam nem utasíthatja el magától a feladatot: a becsületes munkát a speculatio felburjánzásától és a részvényekkel üztött visszaéléstől megóvni s egy hatásos gyártörvény által a bormunkás erkölcsi és gazdasági helyzetét, valamint a munkaadó és munkás békés egyetértését biztosítani és előmozdítani.

Mindezeket, kik ez elveket elyeslik és készek azokat felfelé, mint lefelé függetlenül képviselni, felhívjuk, hogy egyesüljenek a német conservatívek pártjába.

BELFÖLI.

Torda, 1876. I. 15.

(Megyei bizottmányi gyűl.)

A folyó év és hó 14-én endkivülilag összehívott megyei bizottmányi gyűlés megtartására csak is a belügyminiszternek a megye közönségéhez intézett azon rdelete szolgálatot okot, a mely a 1876. évi XXXVIII. törvényezikk végrehajthatása ötletből felhívja tordamegye közönségét, hogy a szervezendő Torda-Aranyos és Torda-Maros egyékt mint két önálló törvényhatóság területék szabályozása és a megállapított területi bszts alapján, a törvényhatóság határána megjelölése tárgyában a létesítendő Torda-Aranyos megyére vonatkozólag véleményes határozatot hozzon, és azt a tervezett kikerekítést feltehető máppával együtt a gyűlés megtartásán 8 napok alatt terjessze föl. . .

A főispán b. Kemény Győz elnökele alatt megtartott népes bizottmányi gyűlés hosszas vitatkozás után, mely vitatkozásban gr. Teleki Domokos, gr. Teleki Sau, Horváth Mihály, gr. Bethlen Géza, Veres Dénes stb. bizottmányi tagok vettek részt átirózatilag, hogy a Torda-Aranyos és Torda-Maros megyék között a határvonal kezdőpontját Rucs községben alapítja meg s ezzel kapcsolatban kimondatott az is, hogy Torda-Aranyos megyéhez Alsó-Fehérmegyéből az Anyos folyó mentén csatlakossék hozzá, mint geographiai fekvésüknél fogva és szükségképp a megye területéhez gravitáló községek Topfalva járás községek és az abrudbányai járásból Csorol és Muntján községek, kolozsmegyéből pedig a következő községek u. m. Mező-Ör, zopor, Fráta, Méhes, Velkér, Oláh-Fenes, Aon, és Ród községek.

A határ-kérdések tekintetén felmerülhető öszvetkőzések esetén — k Tordamegye érdekeit védjék — négy egyélett megválasztva Macskási Ferencz, Horth Mihály, gr. Bethlen Géza és Veres Dénes bizottmányi tagok személyében.

Végül több törvényezikk kitdetése után a bizottmányi gyűlés és főispán énk megjelénzésével eloszlott.

Nagy Albert.

Bizottsági jelenés

a kolozsvári nemzeti színházintendán-sa által kitűzött népszimni piyázatról.

(Folytatás.)

„Bíró Julis” (47. sz.) egy konszenves lány, kit jegyese (Bandi) a tisztta (Szirtesi) testvéreért, Esztirt, elhagy s ki ért bosszt fogad s a tisztartónak aláulja, egy Bandi és Eszti (inkább ez a csábító, mit amaz) a kedélyes Péter bácsi ösztökélésél találkozik adtak egymásnak. Szirtesi meg is lenik a találkozásnál, pisztolyt sít Bandira, le nem találja, hanem Bandi, a kezéből kiavart fegyverrel, igen őt. Bandit elfogják, utób kiszabadul, Eszti meghal buvában, Julis inálán magát a visszatért Bandinak, de ez előlvi magát Eszti sirján, míg Julis a „Mios vize folyik csendesen” kezdetű dal énekle közben a „folyóba dől” s elmerülteben is hangoztatja. „Nincsen annak vége nincs: A szellem a legdrágább kincs.”

Egy kis nép-tragedia, költileg kigondolva, vagy talán inkább sejtve, le gyanul, vagy legalább gyakorlatlanul, kidoosva, kivíve. Az írónak van szíve, igaz érse, sejtje is, hogy fuj a szél, de nem tudja mtről, hova? Más szóval teljesen gyakorlatlan, s most meggyőző is a kéz, mely a tollat ordozta, de látni, hogy e kéz megizmosulhat akkor kevesebb sentimentálisussal, több hussal és vérell, a fölőleges részletek — nyílek mest csak egy duzmadnak előtérbe — kiméletlen lemetzésével nem mindennapi sárral munkálhat. A szép paraszt legény utá esengő falusi kisasszony, az elhagyatásért bosszút álló lány a való élet alakjai. Bandia szegénykezdő, már élettelenebb s hogy más gyilkolni tud és pedig ily kevés indoklással, következetlenség. Eszti elhervadása, Band öngyilkossága pedig épen a beteges képzelszőkörében fogamzott. A vízbe haló leánydalolása is messzecke áll a való élettől, bár z a fődge, hogy egy szép népdal van az öngyilkosságnak mintegy zenei themájával fölveve, kőtnék nevezhető s ügyesebben kivíve költőiv volna, tehető is. E darab — nyilván nagy fiatal — írójának jövőt jóslhatunk.

„A nagyralátó” (1. sz.) a bízke Cseretű, ki egyetlen lányát a gazdag rben álló és nemes Balogh Jánoshoz erőlteti, le a lány, Ilon, Máté Marczit szereti. Marczinál bunak és itálnak adja magát, míg Baláh megint pénzt szed föl nagy kamatra a siddól — majd kifizeti a gazdag hozomány, — miben a

Hirdetmény.

Kolozs megye központi hivatalos helyiségének fűtésére szükséges 273 kubik méter tűzifa beszerzése végett f. évi július 27-dikén, a vármegyeháznál árlejtés fog tartatni. Kikiáltási ár köbméterenként 3 ft. o. é. Az árlejtési feltételek a hivatalos órákban az aljegyzői irodában addig is megtekinthetők.

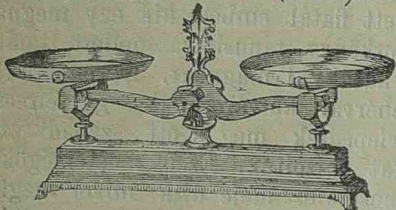
Kolozs megye alispánjától.

Kolozsvár, 1876. július 13-kán.

GYARMATHY MIKLÓS, alispán.

(297)

(1—*)

Budapesten hitelesített

hid-, tízedes-, egyensúly- és serpenyő-mérlegek, méteres súlyok, úr- és hossz-mértékek a legjutányosabb árban pontosan kaphatók

Teutsch B. Jós.-nél Segesvárt.

(43)

(12—*)

MATICO-INJECTION

Grimault és társai párisi gyógy-szereszek.

Ezen Párisból származó valódi Maticolevelekből készült gyógyszer hatásossága a takar s mindennemű nyálkás kifolyás ellen, általán el van ismerve. Ez az egyetlen ilyenű szer, melynek sikerében bízni lehet. A számos utazás elkerülésére kértük: »Grimault és társai« címűt minden üvegen követelni. — Főraktár Bécsben Benno Raabe gyógyfűszereskedőnél, a Bäckerstrasseban.

Kolozsvárott Dr. Hintz G. gyógyszer. urnál.

Ugyancsak Bécsben Bruno Raabe Bäckerstrasse és Philip Röder urnaknál.

(298)

(1—6)

Frankenberg technicum (Szászország),

(alapított 1865-ben, kiképezett 700 tanulót).

Polytechnikai iskola.

Gépszerkesztés (mérnökök, constructörök).

Ut- és vaspálya építésre.

Technikai vegytanra, teljesen berendezett nagyobb laboratorium.

Műmesteri iskola — Előkészítő iskola egy éves önkéntesek vizsgájára.

A téli tanfolyam kezdete október 20-kán. Szabad előadások, Feltételek ingyen. Technicum igazgatósága.

(295)

(2—2)

Felhívás.

(Hunyad megye) **Ludesd, Kosztésd és Bucsum** községeibe, a közhelyek felosztása iránt létre jött békejegyzőkönyv és jogérvényes ítélet alapján, nevezett községekre a mérnöki munkát, vagy a közhelyek részbeni elárúsítása lenne eszközözendő. Mintán e közérdekű ügy évek óta vajdik, tetemes kárára a közbirtokosságnak, célszerűnek vélem a t. cz. birtokos urakat **folyó év július-hava 31-dikén** Déván a „Két pisztoly“ vendéglőben tartandó közbirtokosi gyűlésre személyesen, vagy megbízottjaik általi megjelenésre tisztelettel felhívni.

Bányai Károly, jószágigazgató.

Éppen most jelent meg

S STEIN JÁNOS könyvkereskedésében Kolozsvárt **kapható:**

FALI TÁBLÁK
az elemi rajztanításhoz.

Rajzolta Felméri Mózes.

A használatukhoz szolgáló **vezér-fonalat** írták Kozma Ferencz és Felméri Mózes, sz.-keresztúri áll. tanítóképzései tanárok.

A nagyméltósági vallás- és közoktatásügyi miniszterium által 1875. — 28,924 szám alatt ajánlva. Ár 6 frt.

Postán küldve csomagolás és fuvarlevélért 15 kr.

A nevezett művet a sajtó a legkedvezőbbben fogadta. A „Néptanító” Lapja 1875. évi 23. számában, hol a miniszteri ajánlat is közöltetik, az mondatik róla, hogy a **tanmenet** megállapításában **oly helyes pedagógiai tapintat** vezérelte szerzőket, melytől elismerésünket annál kevésbé tagadhatjuk meg, minthogy a különböző elemi rajztanítási rendszerek nagy tömkelegében — annyiak után nem lett volna nehéz eltérned. A **stigmographiai rajz** kellő méltatása az elemi fokon már magában véve is nagy érdem. Az átmenet a stigmogr. rajzból a szabadkézi rajzra eléggé előkészített, s tehát ezen oly sokak által berögzíthetőknek hitt új a két fokozat között eléggé át van haladva, a mi által ugy hisszük a **stigmogr. rajz legkonokabb elleni is le lesznek fegyverezve.** A gyermekek elé szánt mintalapoktól a falitáblákig már jelentékeny módszertani baladás van. Mindezek folytán bajos lenne leg alább azon egy érdemet elvitatni a Kozmák művétől, hogy az jelenleg hézagpótló és mint ilyen **hivatva van jó szolgálatokat tenni a népiskolai rajz-oktatás ügyének.** Mindezek után melegen ajánljuk ezen rajztanítási művet népiskoláink számára. A kivitel elég szabatos és izléses. A nyomdai kiállítás pedig Stein J. nyomdájának becsületére válik.

A „Székely Tanúgy” 1875. 17-ik számában részletes ismertetést közölve egy műszaki tanító tollából, s a többek közt a vezérfonalról azt mondja, hogy „az nem követel művészi tehetséget a tanítótól, hanem megadja a tananyag megtanítására a részletes utmutatásokat, melyek szerint **oly tanító is képes a rajzot sikeresen tanítani, kinek tehetségeit e tantárgyban kiképezni alkalmat nem volt.** A ki a stigmogr. módszert ismeri, bizonyosan előnyét fog adni ennek a népiskolában a több módszerek felett, s bizonyára **érdemül tudja fel e táblák-nak, hogy a rajz-oktatást e módszer szerint kezdik.** Nagy reményünk van, hogy így vezetve a rajz-oktatást, annak dús sikere elmaradhatatlan lesz. Ez életrevaló taneszköz, ha tanítótársaim körében méltó pártolásra talál, **nagy lendületet fog adni a népiskolai rajz-oktatásnak.**

A „Prot. egyházi és iskolai lapok” mind ugyanezen előnyeit emeli ki e műnek s melegen ajánlja az érdeklődtek figyelmébe, s általában minden intézetbe, hol elemi rajztanítással foglalkoznak.

A „Hon” 1875. évi dec. 18-diki számában szintén igen ajánlólag ismerteti. „Az elemi rajztanítás — mondja — nálunk mindeddig csaknem kizárólag német minták után történt, s így csak **örvendetes nyereménynek tekintjük, hogy e téren magyar emberek is tesznek kísérletet.** Szerzők módszere a stigmographiai, s szabadkézi rajz kombinációjában áll. Szerzők az általános pedagógiai elveket megtartják, s mindenek felett az egyszerűségre jobban ügyelnek, mint rendszeren szokott. Nézetünk szerint e módszer teljesen helyes. Szerzők módszerük megvilágítására **oly vezérfonalat írtak, mely világosság és teljesség tekintetében páratlanul áll, s mint pedagógiai munka is kiváló figyelmet érdemel.**

Az új cselédtörvény.

(Életbe lépett 1876. május 1-én.)

TÖRVÉNYCZIKK

A CSELÉD ÉS GAZDA KÖZÖTTI
viszony szabályozásáról,

a gazdasági munkásokról és a napszámosokról.

Ára füzve 20 kr. postán küldve 22 kr.

TULINBÓ

NEMZETI DALOK.

A magyar-nép számára, szerkesztette egy népbárái gyönyörű színnyomatu borítékban. 30 kr.

MÉRÉ PAULINA

REGÉNY LEVELEKBEN.

Irta Cherbuliez Victor. Fordította Julia.

A két kötet ára 2 frt.

Távirdai gép- és kapcsolástan.

A posta- és távirda intézetnél alkalmazottak használatára. 50 kőmetszeti ábrával.

Irta SZÉKELY ISTVÁN magy. kir. távirdatiszt. Ára füzve 1 ft 60 kr.

„VICTORIA” biztosító társaság

Kolozsvárott

(alapított 1865-ben.)

Forgalmi kimutatása:

(1874 dec. 31.)

Összes bevételek kezdettől (1865) — 1873 évvégéig o. é.	16,229.16 ft. 17
Bevétel 1874. évben	3,376.86 ft. 82
Összesen:	19,606.02 ft. 99
Kifizetett károk kezdettől (1865) — 1873 évvégéig o. é.	5,355.85 ft. 42
Kifizetett károk 1874-ik évben o. é.	1,324.79 ft. 85
Összesen:	6,680.65 ft. 27
Kiosztott nyeresemény kezdettől 1874-dik év végéig o. é.	439.73 ft. 69
Évi díj bevétel ca	1,500.00 ft. —

Biztosítasokat fogad el:

- tűzkárok ellen, (ha villám-csapás által okozta is) épületekre, gyárakra, készletekre, ingókra stb.
- jégkár ellen, teljes kárterítéssel;
- az ember életére, minden módozatokban, és köretiti
- a túléleési csoport biztosításokat.

Központi iroda: Kolozsvárt, főtér 26 szám.

Vezér-ügynökségek: Bécs, Budapest, Grätz, Prága.

Fő-ügynökségek: Arad, Brassó, Debreczen, Eszék, yör, Kassa, Maros-Vásárhely, Nagy-Becskerek, Nagy-Enyed, Nagy-Szeben, Pozsony, Szeged, Temesvár és Triest.

Videki ügynökségek: a birodalom minden jelentékebb helységében. (473) (37—*)

A „VICTORIA” biztosító társaság 10 éves működése alatt, keletkezésének mindég híven és pontosan megfelelvén, bizalommal hív fel a közönséget, biztosításait jövőre is első sorban ezen tisztán hazi és minden idegen elemtől ment intézet által eszközöltetni.

„VICTORIA” biztosító társaság

(143)

(21—*)

A legnagyobb kalap és czipő raktár**CSAPÓ SÁNDOR**
NAGY BAZÁRJÁBAN

a főtéren, a „Nemzeti szálloda” alatt,

férfi- és hölgy-czipők dús raktára

minden versenyt kizáró minőségben és **jutányos árban.**

Legdúsabb választéku, minden európai divat szerint készült, a legelső gyárakból való

férfi-, női- és gyermek szalma- és szőrkalap-raktár

és minden kigondolható diszárú, szokatlan olcsó árban.

FRANCZIA és BÉCSI SZODAVIZ készítő gépek $\frac{3}{4}$, $1\frac{1}{2}$, 2 kupa nagyságban 9 frtól 16 frtig.

Az üzlet régi nagyszerűsége nem változott!